

Sygn. akt II Ca 672/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski (spr.)
Sędziowie	SSO Dariusz Mizera SSO Alina Gąsior
Protokolant	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa K. Z.

przeciwko (...) S.A. w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Bełchatowie

z dnia 21 sierpnia 2014 roku, sygn. akt I C 158/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach :

- pierwszym i drugim sentencji w ten sposób, że zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.200 złotych podwyższa do kwoty 6.200 (sześć tysięcy dwieście) złotych;

- trzecim sentencji w ten sposób, że zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda K. Z. kwotę 2.450 (dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. zasądza od pozwanego (...) S.A. w S. na rzecz powoda K. Z. kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 672/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Bełchatowie po rozpoznaniu sprawy z powództwa K. Z.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. o zapłatę

1. zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz powoda K. Z. kwotę 1.200,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 1 lipca 2012 r. do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądził od powoda K. Z. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. kwotę 517,00 zł (pięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu;
4. nakazał pobrać od powoda K. Z. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Bełchatowie kwotę 848,95 zł tytułem części nieuiszczonych w sprawie kosztów sądowych;
5. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Bełchatowie kwotę 199,00 zł tytułem części nieuiszczonych w sprawie kosztów sądowych.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Powód K. Z. wspólnie z żoną byli właścicielami samochodu osobowego V. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Dnia 18 kwietnia 2012 r. pojazd został im skradziony. Sprawcy kradzieży nie wykryto.

Pojazd ten objęty był ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia AC z dnia 13 stycznia 2012 r. zawartej z pozwanym (...) Spółce Akcyjnej w S., która obejmowała m. in. ryzyko kradzieży pojazdu. Suma ubezpieczenia pojazdu została ustalona na kwotę 35.000 zł w oparciu o system eurotax według wartości na styczeń 2011 r.

Zgodnie z §22 ogólnych warunków ubezpieczenia AC, obowiązujących u pozwanego w dacie zawarcia umowy i powstania szkody, w przypadku szkody całkowitej w pojeździe lub wyposażeniu dodatkowym, o ile Ubezpieczający zadeklarował sumę ubezpieczenia w kwocie brutto, E.(...) ustala rozmiar szkody oraz wysokość odszkodowania, w kwocie równej wartości rynkowej pojazdu z dnia powstania szkody, w granicach sumy ubezpieczenia.

Wartość rynkowa pojazdu na dzień powstania szkody ustalana jest w oparciu o to samo źródło wyceny, jakie zastosowano przy określeniu wartości sumy ubezpieczenia w dniu zawierania umowy ubezpieczenia.

Powód w dniu 18 kwietnia 2012 r. zgłosił pozwanemu ubezpieczycielowi szkodę.

Pozwany ubezpieczyciel ustalił ostatecznie wartość odszkodowania na kwotę 23.300 zł i wypłacił powodowi odszkodowanie w tej wysokości.

Pojazd V. (...) o nr rej. (...)12 został wyprodukowany w 2005 r., a po raz pierwszy zarejestrowany 26 stycznia 2006 r.

Wartość pojazdu V. (...) o nr rej. (...) według stanu sprzed kradzieży z dnia 18 kwietnia 2012 r. oszacowana w systemie E., przy uwzględnieniu ujemnej korekty z tytułu roku produkcji innego niż rok pierwszej rejestracji wynosi 24.500 zł.

Stan faktyczny niniejszej sprawy w zakresie ustalony przez Sąd pozostawał w zasadzie bezstronny. Wprawdzie powód podnosił, że samochód został zarejestrowany jako wyprodukowany w 2006 r., bo tak zostało wskazane w dokumentach sprzedaży, a o rzeczywistym roku produkcji pojazdu dowiedział się dopiero po powstaniu szkody, lecz zdaniem Sądu powód bez większych trudności mógł wiedzieć co do rzeczywistego roku produkcji pojazdu uzyskać wcześniej, nawet zanim zakupił pojazd. Wystarczającym było rozkodowanie numeru VIN pojazdu, w którym to numerze jest wskazany m. in. rok produkcji pojazdu. Rozkodowania numeru VIN mógł powód dokonać w autoryzowanej stacji obsługi pojazdów V. lub w salonie (...).

Jako w pełni obiektywne i mogące stanowić podstawę rozstrzygnięcia przyjęta została przez Sąd opinia biegłego K. W. (1), która została sporządzona na zlecenie Sądu. Opinia biegłego była fachowa, logiczna i rzetelna, w szczególności odniosła się do wartości pojazdu według systemu E..

Zeznania świadków nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, w szczególności nie miały znaczenia zeznania świadka B. Z., a także zeznania powoda K. Z.co do okoliczności związanych z zawarciem pierwszej umowy ubezpieczenia u pozwanego i sposobu wyceny pojazdu. Umowa ta została zawarta na czas określony i wygasła. Sąd brał pod uwagę jedynie umowę ubezpieczenia, która obowiązywała w dacie szkody i która stanowiła podstawę odpowiedzialności pozwanego oraz okoliczności związane z tą umową. Dobitnie trzeba wskazać, że w tej umowie zostało wskazane źródło wyceny pojazdu (eurotax styczeń 2012), a zatem nie ma żadnych wątpliwości co do podstawy ustalenia wartości pojazdu przy zawarciu umowy ubezpieczenia z dnia 13 stycznia 2012 r.

Sąd Rejonowy zważył, iż powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu pozwany jako ubezpieczyciel zasadnie odmówił powodowi wypłaty całego odszkodowania z tytułu kradzieży pojazdu.

Strony łączyła ważna umowa ubezpieczenia majątkowego dotyczącego mienia (art. 821 k.c.) - umowa ubezpieczenia pojazdu autocasco (AC).

Zgodnie z treścią art. 805 §1 Kodeksu cywilnego przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Przy czym zgodnie §2 pkt 1 tegoż artykułu przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia oraz ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. z 2003 r. Nr 124 poz.1 151 z późniejszymi zmianami), z uwagi na różnorodne rodzaje ubezpieczeń mają charakter ramowy i nie mogą regulować całokształtu zagadnień związanych z konkretnym ubezpieczeniem. Uzupełnieniem kodeksowych norm prawnych dotyczących problematyki ubezpieczenia są postanowienia ogólnych warunków ubezpieczeń, które określają m.in. przedmiot i zakres ubezpieczenia, sposób zawierania umów, zakres i czas trwania odpowiedzialności ubezpieczyciela, prawa i obowiązki stron.

Istotą takiego rodzaju umowy jest zobowiązanie ubezpieczyciela do wypłacenia odszkodowania w przypadku zajścia określonego zdarzenia w tym m.in. kradzieży pojazdu.

Z charakteru takiej umowy wynika, że ryzyko zajścia tego rodzaju zdarzenia ponosi co do zasady ubezpieczyciel w zamian za co otrzymuje świadczenie w postaci składki ubezpieczeniowej. Zatem zasadą jest odpowiedzialność ubezpieczyciela za wypłatę odszkodowania, którą ten na siebie na mocy umowy przyjmuje. Wszelkie ograniczenia i wyłączenia tego rodzaju odpowiedzialności powinny stanowić wyjątek i nie mogą być interpretowane rozszerzającą na niekorzyść ubezpieczonego.

W przedmiotowej sprawie, co nie podlega wątpliwości, strony łączyła umowa ubezpieczenia autocasco, która została zawarta w dniu 13 stycznia 2012 roku i na mocy której ustalono sumę ubezpieczenia przedmiotowego samochodu na kwotę 35.000 zł. W umowie wskazano, że wyceny pojazdu dokonano w oparciu o system wyceny eurotax.

Przy zawieraniu umowy powód wraz z polisą ubezpieczeniową otrzymał również ogólne warunki ubezpieczenia autocasco, których postanowienia wiązały obie strony. Stosownie do §22 ust. 2 ogólnych warunków ubezpieczenia AC (OWI) AC jasno wskazano jak ma być ustalana wartość rynkowa pojazdu na dzień szkody

W przedmiotowym przypadku umowa ubezpieczenia z dnia 13 stycznia 2012 r. jasno wskazywała źródło wyceny pojazdu przy określaniu sumy ubezpieczenia, a zatem w myśl ogólnych warunków ubezpieczenia AC to źródło winno być wzięte pod uwagę przy ustalaniu wartości rynkowej pojazdu na dzień powstania szkody.

Wobec sporu co do wartości pojazdu za podstawę ustalenia wysokości odszkodowania Sąd przyjął wartość samochodu ustaloną na dzień szkody przez biegłego sądowego w dziedzinie techniki samochodowej i rekonstrukcji zdarzeń drogowych K. W. (1). Biegły ustalił wartość pojazdu według stanu sprzed kradzieży z dnia 18 kwietnia 2012 r. oszacowana w systemie E., przy uwzględnieniu ujemnej korekty z tytułu roku produkcji innego niż rok pierwszej rejestracji na kwotę 24.500 zł. Ponieważ pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie w kwocie 23.300 zł, powodowi przysługuje dalsze odszkodowanie w kwocie 1.200 zł i tym zakresie Sąd uwzględnił powództwo, zaś w pozostałym zakresie je oddalił jako nieuzasadnione.

Od zasądzonej kwoty zasądzono odsetki stosownie do art. 481 k.c. w zw. z art. 817 §1 k.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c.

Na koszty postępowania istniejące po stronie powoda złożyły się następujące koszty: 250 zł opłaty sądowej od pozwu, 1.000 zł zaliczki na poczet opinii biegłego, 17 zł opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa oraz kwota 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w wysokości ustalonej na podstawie §6 pkt 4 i §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. Nr 490), łącznie 2.467 zł.

Po Stornie pozwanej koszty procesu wyniosły łącznie 1.217 zł (kwota 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł tytułem opłaty sądowej od udzielonego pełnomocnictwa).

Łącznie koszty procesu wyniosły 3.684 zł.

Powód wygrał proces w 19%, zaś pozwany w 81%. Tym samym biorąc pod uwagę stosunek wygranego powództwa do całości kosztów procesu powoda obciąża 2.984 zł kosztów procesu (3.684 zł * 81%), zaś pozwanego 700 zł (3.684 zł * 19%). Ponieważ pozwany poniósł koszty procesu w wysokości przewyższającej koszty go obciążające, należy mu się zwrot kosztów procesu od powoda w wysokości 517 zł (1.217 zł - 700 zł).

W pozostałym zakresie o kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. (...) §2 k.p.c. w zw. z art. 113. ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c, mając na uwadze, że strona powodowa nie uiszczała kosztów sądowych w postaci całości kosztów sądowych związanych z opiniami biegłego. W świetle bowiem powołanego przepisu kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiszczyć lub których nie miał obowiązku uiszczyć kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Mając na uwadze, iż nie zostały uiszczone w całości koszty za sporządzenie przez biegłego opinii (ponad zaliczkę wpłaconą przez powoda) Sąd stosownie do wyniku procesu obciążył strony procesu tymi kosztami.

Nieuiszczone koszty sądowe w zakresie opinii biegłego wyniosły 1.047,95 zł. W związku z tym, że powód przegrał proces w 81% Sąd nakazał pobrać od niego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Bełchatowie kwotę 848,95 zł, zaś od pozwanego który przegrał proces w 19% kwotę 199,00 zł.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł powód zarzucając mu:

- 1) naruszenie art. 233 k.p.c, tj. przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające w szczególności na:
 - pominięciu dowodu z uzupełniającej opinii biegłego K. W. (1) z dnia 23.06.2014 r.;

- wybiórczej analizie i pominięciu części opinii podstawowej biegłego K. W. (1) z dnia 9.12.2013 r., w której biegły ustalił wartość rynkową pojazdu systemie E. na kwotę 25.800 zł., a nie - jak przyjął Sąd w ustaleniach faktycznych - w wysokości 24.500 zł.

- błędnej ocenie i częściowym pominięciu zeznań świadka B. Z. oraz zeznań powoda K. Z.,

2) naruszenie art. 385(1) kodeksu cywilnego a także art. 12 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o działalności ubezpieczeniowej - poprzez ich niezastosowanie:

Wskazując na powyższe wnosił o:

1. zmianę wyroku w części objętej zakresem zaskarżenia, poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 6.200 zł oraz kwoty 3.315,95 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda również kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jest uzasadniona.

Odnosi skutek zarzut dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych a polegający na wadliwym ustaleniu wysokości odszkodowania.

U podstaw rozstrzygnięcia Sądu w tej mierze legło przekonanie, że wartość pojazdu w dacie zawierania umowy AC była ustalona w oparciu o metodykę i parametry wynikające z systemu E..

Ma zasadniczo rację Sąd I instancji stwierdzając, że wartość pojazdu objęta ubezpieczeniem AC ustalana jest na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia, której postanowienia są integralną częścią umowy. Na aprobatę zasługuje zapatrywanie, że przy dokonywaniu wyceny pojazdu – w związku ze zgłoszoną szkodą – należy wziąć pod uwagę treść art. 22 ust. 2 owu AC. W realiach rozpoznawanej sprawy reguły tej pozwany zakład nie respektował.

Z opinii biegłego sądowego K. W. wynika, że suma ubezpieczenia pojazdu powoda wskazana w polisie znacząco odbiega od wartości samochodu jakaby wynikała z przyjętego do wyceny systemu E.. Opinia ta jednoznacznie wskazuje, że tak naprawdę nie wiadomo jakimi kryteriami pozwany zakład kierował się ustalając sumę ubezpieczenia na kwotę 35.000 złotych. Zestawienie szacunków na dzień zawierania umowy w oparciu o system E. i infoexpert prowadzi do wniosku, iż suma ubezpieczenia jest najbardziej zbliżona do sumy jaką można było uzyskać w oparciu o program infoexpert. W zaistniałej sytuacji na podstawie tego systemu należało dokonać wyszacowania szkody.

Ubezpieczony – co trafnie podnosi autor apelacji – nie może ponosić ujemnych skutków prawnych wywołanych budzącą wątpliwość metodyką ustalenia sumy odszkodowania.

Z tych więc przyczyn i na podstawie art. 386 § kpc orzeczono jak w sentencji wyroku, rozstrzygając o kosztach procesu na podstawie art. 98 kpc stosując zasadę w nim wyrażoną odpowiedzialności za wynik procesu.

(...)